

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség Kárász-utca 9.
Telefonszám: 305.
Egyes szám ára 10 fillér.

ELŐFIZETÉSI ÁR SZEGEDEN
egész évre . K 24— félévre . . K 12—
negyedévre K 6— egyhónapra K 2—

ELŐFIZETÉSI ÁR VIDÉKEN
egész évre . K 28— félévre . . K 14—
negyedévre K 7— egyhónapra K 2-40

Kiadóhivatal Kárász-utca 9.
Telefonszám: 81.
Egyes szám ára 10 fillér.

Szeged, 1914.

III. évfolyam 83. szám.

Szerda, április 8.

Lázár György kitüntetése.

(Saját tudósítónktól.) A lezajlott installációs ünnepségek során kedves szenzációként hatott az a szeretetteljes, meleg megemlékezés, melyet a város közönsége beteg fekvő polgármestere irányában tanúsított. Valahányszor az ünnepi szónokok Lázár György nevét kiejtették, hatalmas tapsvihár zúgott föl, mintha épen a közönség érezné legjobban, hogy valakinek az igen jelentős személyisége nagyon is hiányzik az ünnepség keretéből. Nem volt látható az a valaki, akinek emléke nélkül ennek a városnak mai szép fejlődéséről beszélni nem lehet, akinek legnagyobb része van abban, hogy a város mai fényes kereteiben ünnepelhetett.

A közönség szeretetének lelkes kinyilvánítását részben az a körülmény is okozta, hogy a Délmagyarország épen az ünnep reggelén adta hírül Lázár György dr. uton levő királyi kitüntetését. Mára megerősítést nyert az első értesülés azzal a távirattal, a melyben Sándor János belügyminiszter az új udvari tanácsosnak gratulált. A legbeavatottabb helyről érkező üdvözlés után senkinek sem lehet többé kétsége afelől, hogy a kitüntetés formai része már legfelsőbb helyen is befejezett tényé emeltetett s hogy a legfelsőbb királyi kézírattal a hivatalos lap legközelebbi számainak egyikében publikáltatni fog.

A közörmöt keltő hír közlésénél az őszinte nagyrabecsülés és szeretet szavaival köszöntjük e helyen Szeged polgármesterét. Azoknak a ritka fajtájú embereknek szellemi rokonságából való ő, akiknek egyénisége hosszú emlékezésben fog visszatükröződni még akkor is, ha munkás kezüknek nyomát alkotásaik fogják őrizni. Egész élete szülővárosának ritka megbecsülését példázta. Ott látjuk a szomorú emlékü pusztulás napjaiban, mint fáradtságot nem ismerő árvizi hajóst, ki csónakon siet a szerencsétlenek százait menteni. A nagy tragédia holtig tartó nyomokat hagyott lelkében, melyeket pompás irodalmisággal megírt könyvben dolgozott fel, eddigelé legkimerítőbb és legragyogóbb rajzát adván a méreteiben és jelentőségében egyaránt nagyszerű katasztrófiának. Az újjáalakult város felpezsdülő közigazgatási életének szolgálatába állva, csakhamar a főügyészi tiszteletet tölti be példás ügyeszeretettel és ambícióval. Ebből a pozíciójából szólította el a polgárság bizalma, mikor megkínálta őt a város első kerületének mandátumával. Nem maga kereste a népszerűséget, hanem a népszerűség maga kereste Lázár György nyomdokait. S mint ahogy meghívás útján foglalta el helyét az országgyűlésben, épen úgy a közvélemény hívó szavára tért vissza ősi pátriája falai közé akkor

is, mikor néhai Pálffy Ferenc székének betöltésére egyakarattal őt szemelte ki a közóhaj. Amíg Lázár Györgyre gondolni lehetett, más kombinációról említés sem történt, annyira kimagaslott keretei közül rendkívüli egyénisége.

Nem akarjuk e helyen felsorolni azokat a gazdag eredményeket, melyek Lázár György dr. évtizedes polgármesterségét ércnél maradandóbb emlék gyanánt hirdetik. Hiszen nincs e városnak egyetlen polgára sem, aki előtt fáradhatatlan munkaszeretete, a jövőnek szóló nagy alkotásai, ideális művészpártolása és a társadalmi élet intenzív felpezsdülése érdekében tett nagy erőfeszítései ismeretlenek lennének. A hatalmas koncepciójú férfiak ama fajtájából való ő, kinek létezése nincsen időhöz kötve. Szívesen és

őszinte lelkesedéssel konstatáljuk az események által nyújtott e véletlen alkalomból ki-folyólag is, hogy Szegednek hosszú évtizedek óta nem volt hozzá hasonló kvalitású vezetőegyenisége, aki munkás életének gazdag eredményeivel a boldog emlékü Osztrovszky József hagyományait váltotta valóra.

Csak fájdalommal vegyes részvétellel emlékezhethünk meg róla, hogy Szeged nagy polgármesterét betegágyában éri a szép kitüntetés. A város polgársága legforróbb óhaj-tásának adunk kifejezést, mikor a királyi kegy megnyilvánulásának gyönyörű tényéhez azt a kívánságot csatoljuk, hogy a gonviselés adjon erőt és képességet Lázár György dr.-nak nemes hivatása további sikeres teljesítéséhez.

(d)

A protekció ellen.

Orosz regényekben olvasunk gyakran arról a közéleti korrupcióról, amit az orosz főhivatalnokok és tábornokok levegőjében sejdit a közvélemény. A fehér cár birodalmáról mondja a legenda, hogy ott pénz minden hivatalt meg lehet vásárolni s a hivatalnokok minden hatalmukkal pénzszerzésre törekednek. Ez a sajátságos keleti színű helyzet talán egy árnyalattal sötétebb képet nyújt annál, ami nálunk uralkodik, de viszont Magyarországon meg minden hivatalt az összeköttetések szereznek, minden pozíciót kijárók, protekciók, családi és pártkapcsolatok készítene elő. Egy pénzügyi szemlést, börtöntiszt, főportási és végrehajtói állásért kiérdemesült méltóságos urak kilincselnek a minisztériumokban, hogy rokonuk, komájuk, kortesük, vigécük érdekében eljárjanak. A hivatalos pályázati kérvények olyan sullyal esnek a latba, amilyent a rájegyzett ajánlók nevei adnak neki s a legkomolyabb jelöltek azok, akik lehetőleg igen sokágu koronával ellátott névjegyet tudnak a kérvényük mellé csatolni.

Az államvasutak új elnökgazgatója, Tolnay Kornél, véget akar vetni a kijárósos nyavalyának, legalább saját hatáskörében. Egyelőre még nem tudjuk megítélni, hogy a lernai hidra fejét levágni készülő elnökgazgató hogyan fogja tudni nagyszerű gondolatát megvalósítani, mert hiszen volt már más is, aki hasonló rendeletet adott ki és ugyancsak hamar föladta szigorú elveit. Tolnay Kornél, reméljük, fogja tudni rég óhajtott rendeletét életbe léptetni és annak az egész vonalon érvényt szerezni.

Nem kell fejtegetnünk, hogy ez a rendelet merő bölcsesség, igazságosság, méltányosság. Nagyon meg tudjuk érteni,

hogy egy pozitívvül gondolkodó férfi, akiben a mérnök exaktsága egyesül az üzletember egészséges, józan, számítógondolkodásával, föllázad a protekció ellen. Mert a protekció dögvész, amely megrothasztja az ép organizmust. A protekció kiszámíthatatlan, ingadozó, bizonytalan, zavaró tényező, amely fölborítja a dolgozó személyzet kalkuláit, megteremti a soron kívüli előléptetést és vele a mellőzöttek csöndes forradalmát, fölrugja a tehetséget és szorgalmat, atyafisággal dicsekvőnek üres fejét és megaranyozza dologtalan kezét.

Csak egy fájdalmas nehézség van a dologban. Tolnay Kornél nem vette tekintetbe a mi speciális viszonyainkat. A jól megalapozott állam rendje a törvényhozás, a közigazgatás és a törvénykezés gondosan széjjelválasztott munkamegosztásán épül. Mennél nagyobb, tiszteletben tartják ezt az elvet, annál ritkább a hatásköri összeütközés: átka, szerencsétlenség, romlása minden becsületes állami életnek.

Ezt mindenhol tudják, csak nálunk nem akarják megtanulni. Nem mondjuk, hogy a bíró beleavatkozik a politikába; nem mondjuk, hogy az alispán presszinálja a járásbíró. De mondjuk, mert tudjuk: tudjuk, mert ezerszer láttuk és látjuk, hogy a törvényhozó urak kisajátítják a közigazgatást is, amennyire lehet, a bíróságot is.

Itt akarnak küzdeni a protekció ellen? Hát Tolnay Kornél nem ismeri a „Kérlek, méltóságos uram” kategórikus imperatívuszát? És ki fogja dobni szolgájával a tiszteletreméltó pártvezért vagy alvezért, harcos közkatonát vagy marodórt, aki a sógorát, komáját, választója fiát vagy bérlője unokaöccsét protegálja? Vajjon?